

KAJIAN KEPADATAN TUMBUHAN DIPTEROKARP DI TANJUNG
HUTAN SUNGAI CICIR, TAMAN NEGARA TERENGGANU

ANIS BIN MAMAT @ NGAH

JABATAN SAINS BIOLOGI
FAKULTI SAINS DAN TEKNOLOGI
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI
MALAYSIA, KUSTEM

2003

1100024971

LP 2 FST 1 2003

1100024971
Kajian kepadatan tumbuhan dipterokarp di Tanjung Hutan
Sungai Cicir, Taman Negara Terengganu / Anis Mamat @ Ngah.

1100024971

PERPUSTAKAAN KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA (KUSTEM) <i>cln 1561</i>			
Pengarang <i>Anis Mamat @ Ngah</i>		No. Panggilan <i>1561</i>	
Judul <i>Kajian kepadatan tumbuhan dipterokarp</i>			
Tarikh	Waktu Pemulangan	Nombor Ahli	Tanda tangan
<i>19/02/06</i>	<i>2-00 p.m</i>	<i>uu10201</i>	<i>[Signature]</i>

24/2/10

LP 2 FST 1 2003

**KAJIAN KEPADATAN TUMBUHAN DIPTEROKARP DI TANJUNG
HUTAN SUNGAI CICIR, TAMAN NEGARA TERENGGANU**

Oleh

ANIS BIN MAMAT @ NGAH

Laporan projek penyelidikan ilmiah tahun akhir ini dikemukakan sebagai memenuhi keperluan untuk mendapatkan Ijazah Sarjana muda Sains Gunaan (Pemuliharaan dan Pengurusan Biodiversiti)

Jabatan Sains Biologi

Fakulti Sains dan Teknologi

Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia

KUSTEM

2003

1100024971

Laporan Projek ini hendaklah dirujuk sebagai:

Anis, M. N. 2003. Kajian Kepadatan Spesis Dipterokarp di Tanjung Hutan Sungai Cicir, Taman Negara Terengganu. Laporan Projek Ilmiah Tahun Akhir, Sarjana muda Sains Gunaan (Pemuliharaan dan Pengurusan Biodiversiti) Fakulti Sains dan Teknologi, Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia 61pp.

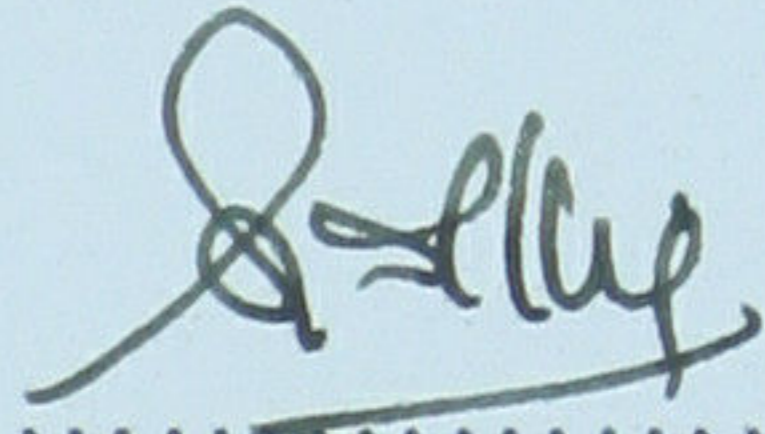
Tidak dibenarkan mengulang keluar mana-mana bahagian dan kandungan laporan ini dalam apa juga bentuk dan cara tanpa kebenaran penulis atau penyelia utama projek.

KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA

PENGESAHAN DAN KELULUSAN LAPORAN AKHIR PROJEK

Adalah dengan ini diakui dan disahkan bahawa laporan penyelidikan ilmiah tahun akhir bertajuk **Kajian Kepadatan Spesis Dipterokap di Tanjung Hutan Sungai Cicir, Taman Negara Terengganu** oleh **Anis Bin Mamat @ Ngah**, no. matrik **UK 3891** telah diperiksa dan semua pembetulan yang disaran telah dilakukan. Laporan ini dikemukakan kepada Jabatan Sains Biologi sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan memperolehi Ijazah **Sarjana Muda Sains Pemuliharaan dan Pengurusan Biodiversiti**, Fakulti Sains dan Teknologi, Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia.

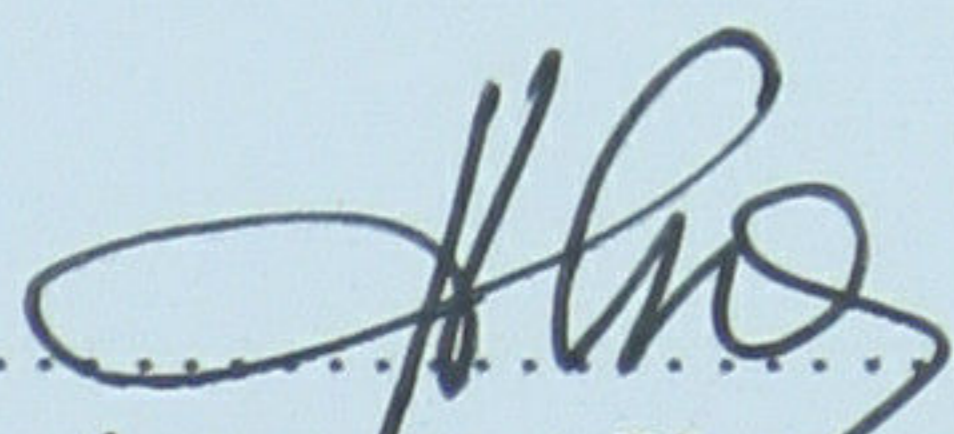
Disahkan oleh:

Tandatangan Penyelia projek:
(Prof. Madya Dr. Sayed Mohd Zain S. Hasan)

Prof. Madya Dr. Sayed Mohd Zain S. Hasan
Dekan
Fakulti Agroteknologi dan Sains Makanan
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia
(KUSTEM)
21030 Kuala Terengganu.

Tarikh: 08. Mac 2003.

Tandatangan Ketua Jabatan
(Prof. Dr. Chan Eng Heng)

PROF. DR. CHAN ENG HENG
Ketua
Jabatan Sains Biologi
Fakulti Sains dan Teknologi
Kolej Universiti Sains dan Teknologi Malaysia
(KUSTEM)
21030 Kuala Terengganu.

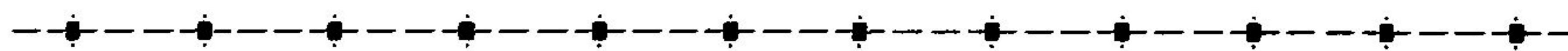
Tarikh: 08 Mac 2003.

*Teristimewa buat Mak dan Ayah,
Terlalu besar jasa kalian,
Seluas lautan namun jasa mu tak dapat ku nilainya.....,*

*Salam sayang buat kakak, adik dan rakan-rakan,
Kehadiranmu bagaikan purnama menerangi malam,*

*Buat seorang insan,
Nur Suraya.....
Terima kasih di atas dorongan dan semangat,*

*Buat semua,
Terima kasih atas segalanya....*

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, bersyukur saya kehadiran ilahi kerana dengan izin dan limpah kurniaNya saya berjaya menyiapkan laporan projek ilmiah tahun akhir dengan jayanya bagi memenuhi keperluan untuk mendapatkan Ijazah Sarjana muda Sains Gunaan (Pemuliharaan dan Pengurusan Biodiversiti).

Di kesempatan ini, saya mengucapkan jutaan terima kasih kepada penyelia projek, Prof. Madya. Dr. Sayed Mohd Zain S. Hasan di atas segala tunjuk ajar, bantuan, dan nasihat yang diberikan. Terima kasih juga kepada En. Ghazali Omar dan kakitangan Jabatan PERHILITAN Terengganu kerana telah banyak membantu terutamanya semasa kerja-kerja semasa di lapangan, semoga Allah memberkati segala pertolongan yang diberikan. Tidak dilupakan juga kepada En. Razali Salam kerana sudi meluangkan masa kepada saya untuk mendapatkan maklumat di Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM). Ucapan terima kasih ini juga ditujukan kepada pihak Perpustakaan KUSTEM dan UPM kerana menyediakan kemudahan sumber rujukan yang berguna kepada saya dalam menyiapkan laporan ini.

Teristimewa buat keluarga kerana banyak berkorban dan mendoakan kejayaan saya. Tidak dilupakan juga rakan-rakan seperjuangan Syam, Fadir, dan Zaide, terima kasih di atas persahabatan dan pertolongan yang diberikan semua..

ANIS BIN MAMAT @ NGAH
UK 3891
SM.SN.G (PEMULIHARAAN DAN PENGURUSAN BIODIVERSITI)

ABSTRAK

Satu kajian telah dilakukan bagi menentukan kepelbagaian dan kepadatan spesis dipterokarp di kawasan seluas 10 hektar di Tanjung Hutan Sungai Cicir, Taman Negara Terengganu. Kaedah persampelan rawak mudah telah dijalankan dengan menggunakan 5 plot yang berukuran 25 m x 25 m bagi setiap satu plot. Sebanyak 5 genus dipterokarp telah direkodkan iaitu *Dipterocarpus*, *Dryobalanops*, *Hopea*, *Shorea*, dan *Vatica*. Genus *Shorea* mencatatkan nilai kepadatan dan kepelbagaian yang paling tinggi dengan 7 spesies, *Dipterocarpus* dengan 4 spesies, manakala Genus *Dryobalanops*, *Hopea* dan *Vatica* masing-masing dengan satu spesies. Sejumlah 992 pokok dipterokarp telah direkodkan bagi keseluruhan keluasan kawasan kajian dengan genus *Shorea* memberi sejumlah 512 pokok, *Dipterocarpus* dengan 320 pokok, *Dryobalanops* dengan 32 pokok, manakala kumpulan *Hopea* dan *Vatica* masing-masing dengan 64 pokok. Corak dirian spesies dipterokarp yang terdapat di kawasan kajian mempunyai purata diameter paras dada (DBH) 76 cm dan purata ketinggian 24 meter. Pengurusan hutan di kawasan ini wajar dijalankan terutamanya dalam perancangan silvikultur bagi menjamin kualiti dirian spesies dipterokarp di Tanjung Hutan Sungai Cicir.

ABSTRACT

This study was conducted with the aim to determine the density and species diversity of dipterocarps in a 10 hectare area in Tanjung Hutan Sungai Cicir, Taman Negara Terengganu. The Randomize Complete Block Design method was used in this study by using 5 plots with area of 25 m x 25 m per plot. There were 5 genera of dipterocarps recorded i.e, *Dipterocarpus*, *Dryobalanops*, *Hopea*, *Shorea*, and *Vatica*. The *Shorea* was recorded as having the highest species density and diversity with that is 7 species, *Dipterocarpus* with 4 species whilst *Hopea* *Vatica* and *Dryobalanops* with one species respectively. A total of 992 dipterocarp trees were found in the study area with *Shorea* amounted with 512 trees, *Dipterocarpus* with 320 trees, *Dryobalanops* with 32 trees whilst *Hopea* and *Vatica* with 64 trees respectively. The trees found in the study area were at the average diameter at breast height (DBH) of about 76 cm and height at about 24 metre. Management plan for the forest can be developed especially in the silviculture planning to ensure that the stand structure quality of the dipterocarps are maintained.